

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/303/2020
Identifikačné číslo spisu: 5117226219
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5117226219.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. Y., bývajúceho v V., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s. r. o., so sídlom v Čadci, Potočná 2835/1A, proti žalovanej C. T., bývajúcej v V., zastúpenej JUDr. Ivetou Mikulovou, advokátkou, so sídlom v Žiline, Makovického 55/3, o vrátenie daru, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27C/58/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. marca 2020 sp. zn. 7Co/280/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 25. apríla 2019 č. k. 27C/58/2017-175 zamietol žalobu a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že žalovaná hrubým spôsobom porušila dobré mravy svojím správaním k darcovi, teda žalobcovi alebo členom jeho rodiny, a na základe vykonaného dokazovania neboli preukázané jeho skutkové tvrdenia, že žalovaná preberá preplatky na úhradách za služby z užívania bytu, ktoré platí on. Rovnako nebolo preukázané, že žalovaná bráni dcére žalobcu stretávať sa so žalobcom. Taktiež nemožno hovoriť o hrubom porušovaní dobrých mravov pri konfliktnnej situácii medzi žalovanou a vnukom žalobcu, keď aj z výpovede svedka bolo preukázané, že skutočne ležal s ďalšou osobou v posteli, mali vypité a pozerali televízor. Pokiaľ mala vyhodiť z bytu kamaráta žalobcu, uvedené bolo potvrdené aj týmto svedkom, avšak žalovaná tak učinila z dôvodu, že na viditeľnom mieste bol alkohol a nesúhlasila s tým, aby žalobca zo zdravotných dôvodov požíval alkoholické nápoje. Takéto konanie rovnako nespĺňa znaky hrubého porušovania dobrých mravov. Zo zisteného skutkového stavu nebolo možné konštatovať, že je splnená podmienka značnej intenzity alebo sústavného porušovania dobrých mravov. Bežné rozpory, konflikty alebo prostá nevďačnosť obdarovaného vo vzťahu k darcovi alebo menej významné porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného nezakladá právo darcu domáhať sa vrátenia daru. Nebolo preukázané, že žalovaná svojvoľne bez zjavnej príčiny zrušila výkon asistentky pre žalobcu, že ho nenavštevuje, nestará sa o neho a práve naopak bráni najbližším príbuzným a priateľom,

aby ho navštevovali. Takéto skutkové tvrdenia preukázané na základe výsledkov dokazovania neboli a ani jeden zo svedkov tieto skutkové tvrdenia nepotvrdil, išlo iba o ojedinelé rozpory, ktoré boli sčasti odôvodnené a nedosahovali intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov. Rovnako nebolo preukázané ani tvrdenie žalovanej, že žalobca zmenil svoje správanie práve pod vplyvom svojej dcéry K. Z.. Naopak bolo preukázané, čo nepoprel ani samotný žalobca a mimo žalovanej tieto skutkové tvrdenia boli preukázané aj z výsluchu svedkov, a to nielen najbližších príbuzných žalovanej (manžela, dcéry, priateľky), ale aj na základe výsluchu svedkyne, ktorá je susedou žalobcu bez bližšieho vzťahu k stranám konania, že aj po smrti svojej matky skutočne žalovaná chodievala k žalobcovi a zabezpečovala o neho starostlivosť, varila pre neho, upratovala, ale potom sa niečo „zlomilo“ s tým, že táto svedkyňa nevedela uviesť ďalšie podrobnosti. V konaní teda bolo preukázané zhoršenie vzťahov medzi stranami konania, pričom ale nebolo jednoznačne preukázané, že to bolo zavinené výlučne konaním na strane žalovanej, a že na tomto sa nepodieľal aj samotný žalobca ako darca. Pokiaľ vznikali rozpory, tieto kvalifikoval ako bežné konfliktné situácie a rozpory, ktoré nedosahovali intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov, tak ako to predpokladá § 630 Občianskeho zákonníka zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). O trovách konania rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 11. marca 2020 č. k. 7Co/280/2019-228 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým záverom a prejednanú vec vecne správne posúdil. Na zdôraznenie správnosti poukázal iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP): V preskúmvanej veci súd prvej inštancie po vyhodnotení všetkých týchto dôkazov dospel k správny záveru, že neboli naplnené podmienky pre vrátenie daru v zmysle § 630 OZ, keďže správanie sa žalovanej voči žalobcovi nebolo takej intenzity, že by hrubo porušovala dobré mravy. V konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikli určité konflikty (ako aj medzi príbuznými a priateľmi žalobcu so žalovanou), avšak tieto konflikty neboli takého charakteru, ktoré by preukazovali správanie sa žalovanej majúce intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovaná vykonávala osobnú asistenciu pre žalobcu od roku 2005 do roku 2014, ktorá osobná asistenciu bola zrušená v zmysle listinného dôkazu na podnet oboch sporových strán a žalobca v konaní síce tvrdil, že táto bola zrušená z dôvodu, že žalovaná nechcela osobnú asistenciu vykonávať a naopak žalovaná tvrdila, že zrušená bola z dôvodu, že žalobca už nemal záujem, aby mu vykonávala túto osobnú asistenciu. Tak ako súd prvej inštancie, i odvolací súd sa prikláňa skôr k verzii žalovanej, že žalobca nemal záujem, aby žalovaná vykonávala túto osobnú asistenciu pre žalobcu, nakoľko i svedkyňa (dcéra žalobcu) potvrdila, že žalobca sa mal vyjadriť pred ňou, že nechcel, aby osobnú asistenciu vykonávala pre neho žalovaná, ale aby ju vykonávala práve svedkyňa a rovnako z dokazovania bolo preukázané, že skutočne od tohto obdobia osobnú asistenciu pre žalobcu vykonáva jeho dcéra (svedkyňa) a potvrdenie o zrušení osobnej asistencie podpísali žalobca aj žalovaná. Taktiež nebolo preukázané, že by žalovaná bránila, aby žalobcu navštevovala jeho rodina a priatelia. Z týchto dôvodov neboli naplnené odvolacie dôvody žalobcu spočívajúce v nesprávny zistení skutkového stavu, ako aj v nesprávny právny posúdení veci. Napokon žalobca v odvolaní namietal, že konanie má tzv. iné vady podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP. Žalobca v odvolaní však nekonkretizoval, v čom má spočívať táto iná vada. Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu strany a formulovať namiesto nej odvolacie dôvody, resp. preskúmvávať rozhodnutie na základe iných, než sporovou stranou v odvolaní vznesených námietok. Keďže žalobca uvedenú vadu žiadnym spôsobom v odvolaní neodôvodnil, odvolací súd ju nemohol podrobiť preskúmvavej činnosti. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 aplikujúc § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a § 432 CSP. Svoje dovolanie dôvodil tým, že okresný súd zaujal voči nároku žalobcu zamietavé stanovisko, ktoré vychádzalo z toho, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno

a nepreukázal to, že žalovaná hrubým spôsobom porušila dobré mravy svojím správaním k darcovi - žalobcovi. Takéto odôvodnenie považuje dovolateľ za nepravdivé. Žalovaná voči žalobcovi neprejavuje žiadnu vďaku, naopak nijakým spôsobom nepomáha starému a chorému človeku - žalobcovi pri domácich prácach a so starostlivosťou o domácnosť. Dovolateľ s poukazom na rozsudok sp. zn. 3 Cdo 218/2010 uviedol, že rozhodnutie okresného súdu v žiadnom prípade nenapĺňalo požiadavky zákonnosti a vydanie takéhoto rozhodnutia je v právnom štáte neakceptovateľné. Tým viac je neprijateľný stav, kedy toto rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím súdom. Právny záver okresného a krajského súdu o tom, že nárok uplatnený žalobou nespĺňa predpoklady na vrátenie daru považuje dovolateľ v plnej miere za nesprávny. Dovolateľ je toho názoru, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky „či skutočnosti, na základe ktorých si svoj nárok uplatňuje žalobca dosahujú intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov“ odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu uvedenej vyššie. Navrhol, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, a žalobcovi priznal právo na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedla, že žalobca neuviedol objektívnu pravdu o samotnom vlastnom návrhu - žalobe. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP podľa žalovanej žalobca spornú právnu otázku nenastolil, žalobca rieši skutkovú otázku. Navrhla, aby najvyšší súd zamietol dovolanie žalobcu ako nedôvodné a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015).

7.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 319/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

7.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak

to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

9. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie nového sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Žalobca tvrdí, že prípustnosť jeho dovolania je daná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby mohol dovolací súd podrobiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedeného pod písmenom a/ až c/ ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v zákone (§ 431 až § 435 CSP).

13. V ustanovení § 421 CSP je výslovne zakotvená záväznosť judikatúry ako nepriama záväznosť vyplývajúca z jej osobitnej povahy, kde rozpor s judikatúrou zakladá možnosť dovolacieho preskúmania.

14. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia konkrétnej dovolateľom označenej právnej otázky súdu. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 2 Cdo 54/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

15. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

15.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

15.2. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácii na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).

15.3. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Dovolací súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 123/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

16. Dovolateľ načrtol ako právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd (aj okresný súd) odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, otázku „či skutočnosti, na základe ktorých si svoj nárok uplatňuje žalobca dosahujú intenzitu hrubého porušenia dobrých mravov“. K čomu dovolací súd uvádza, že posúdenie hrubého porušenia dobrých mravov a aplikovateľnosti § 630 Občianskeho zákonníka predstavuje riešenie právnej otázky. Ale posúdenie skutočností (konania/nekonania), ktoré predchádzajú právnemu záveru o hrubom porušení dobrých mravov, nepredstavuje právnu otázku, ale otázku skutkovú. Pokiaľ ide o otázku určenia intenzity porušovania dobrých mravov, ani nemôže existovať ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, pretože kritériá na určenie toho, kedy ide o takú intenzitu, že ide o hrubé porušenie dobrých mravov, sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa prípad od prípadu.

16.1. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vydaného v preskúmvanej veci, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožnil, jasne a zrozumiteľne vyplýva, že úvahy o aplikovateľnosti ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka sa musia vždy odvíjať od posúdenia všetkých osobitostí každého prípadu individuálne. Takéto riešenie právnej otázky, otázky aplikovateľnosti ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka na konkrétny prípad, nepredstavuje odklon od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu (pozri aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 89/2018, 7 Cdo 210/2017).

17. Žalobca, zastúpený advokátom, v dovolaní na preukázanie svojho tvrdenia, že odvolací súd sa pri riešení rozhodujúcej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 218/2010. Uvedené rozhodnutie vzhľadom na prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v platnom znení), čo nie je daný prípad, naozaj riešilo otázku aplikovateľnosti § 630 Občianskeho zákonníka a hrubého porušenia dobrých mravov meritórnym preskúmaním dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý v spore o vrátenie daru zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovel. Podstatné ale je, že v ňom vyslovené právne závery vychádzali z konkrétnych skutkových okolností prejednávanej veci, keď najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 218/2010 medziiným podal výklad § 630

Občianskeho zákonníka a v súvislosti s tým uviedol, že „právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R 31/1999). Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. (...) možno za právne relevantné považovať len také správanie sa obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Pritom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu (R 61/1997). (...)“ Je tak zjavné, že aj závery dovolacieho súdu podľa rozsudku sp. zn. 3 Cdo/218/2010 majú podklad vo vykonanom dokazovaní a v skutkových zisteniach v tejto konkrétnej veci.

18. Pokiaľ dovolateľ považoval za nesprávny záver odvolacieho súdu o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu o vrátenie daru, pretože výsledky dokazovania nenasvedčovali tomu, že správanie sa žalovanej by odôvodňovalo hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka, k čomu dovolací súd osobitne zdôrazňuje, že správnosť toho, ako súdy riešili skutkové otázky, nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Úvaha súdu o tom, či skutkové zistenia týkajúce sa správania sa obdarovanej osoby opodstatňujú záver o dôvodnosti žaloby podanej v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka, je v každej jednotlivéj veci podložená na vysoko individuálnych (odlišných) okolnostiach, charakteristiky ktorých sú spravidla neopakovateľné v iných prípadoch. Pri posúdení a hodnotení týchto individuálnych okolností postupujú súdy vždy diferencovane, pričom nezotrvávajú (nemôžu zotrvať) na určitých striktných hraniciach. Vzhľadom na to v otázke určenia intenzity porušovania dobrých mravov, ktoré v zmysle žaloby zakladá právo darcu domáhať sa vrátenia daru, ani nemôže existovať (byť vytvorená) ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Rozhodovacia prax súdov môže stanoviť len všeobecné charakteristické znaky konania obdarovaného, ktoré je relevantné podľa § 630 Občianskeho zákonníka.

18.1. Zo spisu nevyplýva, že by odvolací súd nerešpektoval všeobecné právne závery, ku ktorým dospel dovolací súd vo vyššie uvádzanom rozhodnutí označenom žalobcom z hľadiska posudzovania intenzity konania obdarovanej voči darcovi alebo príslušníkom jeho rodiny.

19. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je daná, preto dovolanie žalobcu odmietol v zmysle § 447 písm. c/ CSP (m. m. aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 74/2018).

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.